

Avlsrådets racespecifikke avlsanbefalinger for Abyssinier og Somali

	Lidelse	Avlsanbefalinger
Krop	PK-Def (Pyroate Kinase Deficiency)	Avlsrådet anbefaler:
	<p>Arvelig form for anæmi, dvs. en sygdom i blodet. Symptomerne kan variere en del, men oftest ses træthed og vægttab som følge af manglende appetit.</p> <p>Nedstemthed, blege slimhinder og evt. forstørrelse af bughulen (idet milten i enkelte tilfælde forstørres).</p> <p>Ofte opdages sygdommen først, når katten når en vis alder (+8 år), medmindre der er tale om et mere aggressivt forløb.</p> <p>Lidelsen nedarves autosomt recessivt, hvilket betyder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvis begge forældre har sygdommen, vil alle afkom få den. - Hvis begge forældre bære sygdommen, men ikke er syge, vil 25% af afkommet få PK-Def, 50% vil være bærere, og 25% vil være fri. - Hvis den ene forældre bærer genet, og den anden er fri, vil 50% af afkommet være bærere, og 50% vil være fri. <p>Klinisk ser man derfor følgende kombinationer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Katte som har PK-Def og er klinisk syge. - Katte som er klinisk raske, men er bærere. - Katte som er klinisk raske, og som ikke bærer genet. 	<p>Der ses idag kun få katte i racen med PK-Def, men bærer findes stadig.</p> <ul style="list-style-type: none"> - At der aldrig avles bærer til bærer. - At alle avlskatte DNA-testes for PK-Def hos Langford eller UC Davis.

	<p>Renal Amyloidose</p> <p>Amyloidose er en tilstand, hvor et unormalt protein kaldet amyloid opbygges i væv og organer. Når det gør det, påvirker det deres form og funktion. Amyloidose er et alvorligt helbredsproblem, som kan føre til livstruende organsvigt.</p> <p>Renal amyloidosis er uhelbredeligt og kan ikke diagnosticeres på levende dyr.</p> <p>Sygdommen, som forekommer hos flere dyrearter, inkl. mennesker, optræder hos kat som følge af en kronisk betændelse eller kræftsygdom, og bliver derfor betegnet som sekundær eller reaktiv amyloidose. Hos abyssinier rammer den oftest nyrene, heraf navnet Renal Amyloidose.</p> <p>Sygdomme bryder oftest ud i alderen 4 – 7 år, og oftere hos hanner end hunner.</p> <p>Symptomerne er til en start diffuse, med sløvhed, mat pels, svækkelse og vægttab. Med tiden kan der opstå væskeansamlinger i bughulen eller som ødemer. Disse symptomer ledsages ofte af stærk tørst, øget urinafgang og brækninger. Døden indtræffer pga. akut nyresvigt.</p> <p>Der findes ingen kendt test.</p>	<p>Avlsrådet anbefaler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det anbefales ikke at anvende katte i avl, som er mistænkt for at lide af renal amyloidose. - Da der ikke findes test, anbefales det at få lavet en obduktion, hvis katten er mistænkt for sygdommen. - Konstateres der amyloidose ved obduktion, bør alle søskende tages ud af avl. - Det bør overvejes, om hele familien bør tages ud af avl, dvs. søskende, forældre, forældres søskende og bedsteforældre.

<p>Hud</p>	<p>Eosinofilt Granulom</p> <p>Eosinofilt granulom hos katte er en hudlidelse, der viser sig ved sårddannelser forskellige steder på kroppen. Man skelner mellem 3 former af sygdommen afhængigt af, hvor sårene er placeret på kroppen, og hvordan hudforandringerne ser ud.</p> <ul style="list-style-type: none"> • På overlæben omkring hjørnetanden ses en karakteristisk sårddannelse. Tilstanden kan forekomme kun i den ene side af overlæben, eller på begge sider. Som regel er katten ikke påvirket af forandringerne. • Knudeagtige fortykkelser i huden med væskende overflade. De forandringer ser man ofte på bagbenene. • Katten slikker sig mere end normalt på området. • Større, væskende sår på kroppen, især på bugen og indvendigt på bagbenene. Også her vil katten slikke og bide i sårene. <p>Årsagen til sygdommen kendes ikke absolut. Der sandsynligvis tale om en allergisk tilstand, og derfor gælder det om at udelukke faktorer, der kan udløse allergi. Behandling afhænger af den udløsende faktor. Da det kan være yderst svært at bestemme årsagen til allergien, er man ofte henvist til symptombehandling.</p>	<p>Avlsrådet anbefaler:</p> <p>Idag ses eosinofilt granulom ikke ofte i racen. Da det tidligere har været så udbredt, at nogle opdrættere lukkede hele linjer ned, er det stadig værd at være opmærksom på lidelsen, især ved import af nyt avlsmateriale, hvor man ikke kender de bagved liggende linjer så godt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det anbefales ikke at brug katte med eosinofilt granulom i avl.
-------------------	--	---

<p>Ben</p>	<p>Patella Luxation (løse knæled)</p> <p>Knæskallen (patella) ligger i en fure i den nederste del af lårbenet. Den holdes på plads af ligamenter og sener, bl.a. fra knæets store strækmuskel.</p> <p>Patella luxation er betegnelsen for en tilstand, hvor knæskallen ikke længere ligger stabilt på sin plads.</p> <p>Den glider ud af sin normale stilling (luxerer). Knæskallen kan enten flytte sig mod midten (medialt) eller til siden (lateralt). Betegnelsen Patella luxation bruges også, når knæskallen ligger normalt, men let kan forskydes til siden.</p>	<p>Avlsrådet anbefaler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det er ikke tilladt at avle på katte med anomalier iflg. FIFe's avls- og registreringsregler, samt Felis Danicas fortolkning af samme.
<p>Øjne</p>	<p>PRA (Progressiv Retina Atrofi)</p> <p>PRA er et fremadskridende svind i de lysfølsomme celler i øjets nethinde. Lidelsen er arvelig og resulterer i hel eller delvis blindhed. Normalt får katten nedsat syn i 1½ til 4 års alderen.</p> <p>Synsnedsættelse og blindhed kan være svært at vurdere hos kat, idet mange katte klarer sig godt, selvom de har nedsat syn eller er helt blinde.</p> <p>Ofte opdager ejer først, at noget er galt, når katten flyttes til nye omgivelser, eller hjemmet ommøbleres, og katten "fejlhopper" på møbler.</p> <p>Katte med PRA får med tidemsn store pupiller, som ikke trækker sig normalt sammen i direkte lys.</p> <p>Lidelsen nedarves autosomt recessivt, hvilket betyder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvis begge forældre har sygdommen, vil alle afkom få den. 	<p>Avlsrådet anbefaler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At alle avlskatte DNA-testes for PRA enten på Langford eller hos UC Davis. - At der aldrig avles bærer til bærer

	<ul style="list-style-type: none"> - Hvis begge forældre bære sygdommen, men ikke er syge, vil 25% af afkommet få PRA, 50% vil være bærere, og 25% vil være fri. - Hvis den ene forælder bærer genet, og den anden er fri, vil 50% af afkommet være bærere, og 50% vil være fri. <p>Klinisk ser man derfor følgende kombinationer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Katte som har PRA og er klinisk syge. - Katte som er klinisk raske, men er bærere. - Katte som er klinisk raske, og som ikke bærer genet. 	
<p>Mund</p>	<p>Tandresorption og Gingivitis</p> <p>Tandresorption, tidligere også kaldet FORL, ytrer sig ved at tandens rod og emalje nedbrydes, så tanden til sidst knækker ved tandkødsranden. Når tandens nerver blottes, får katten stærke smerter. En del katte kan også få voldsom tandkødsbetændelse, der får tandkødet til at bløde blot ved berøring. Symptomerne er dårlig ånde, stærk rødme ved tandkødsranden og betændelse. Ofte vil man kun i meget grelle tilfælde opdage at katten spiser anderledes end normalt.</p> <p><i>Gingivitis</i>, eller felin kronisk gingivitis-stomatitis syndrom er kendetegnet ved, at ikke kun tandkødet, men også en stor del af mundhulens slimhinde er kraftigt betændt, og kan i svære tilfælde brede sig så kraftigt ned i halsen at katten ikke står til at redde . Ligesom ved tandkødsbetændelse er plak på tænderne med til</p>	<p>Avlsrådet anbefaler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At katte, der i en ung alder har fået konstateret tandresorption og/eller kronisk gingivitis, ikke anvendes i avl. - Det anbefales at holde øje med kattens tænder, da katten bliver ved med at danne plak. Tandbørstning anbefales.

	<p>at igangsætte betændelsen. I milde tilfælde kan man derfor holde betændelsen væk ved tandrensning og efterfølgende regelmæssig tandbørstning. Årsag til at nogle katte udvikler stomatitis kendes ikke. Man har fundet en mulig sammenhæng med den ene af kattens influenzavira, den der hedder calicivirus, men infektion med denne virus kan ikke alene udløse sygdommen. Andre mener at der er en sammenhæng med stress og en deraf følgende negativ påvirkning af immunforsvaret.</p> <p>Behandlingen koncentrerer sig om, at undgå at immunforsvaret reagerer på plakken. Derfor gælder det både om at fjerne plak ved tandrensning og efterfølgende tandbørstning, men også om at hjælpe immunforsvaret med at fungere bedst muligt.</p> <p>Eneste behandling er at trække tænderne ud. Katte lever generelt fremragende uden deres tænder.</p> <p>Der ses generelt en stigende forekomst af tandresorption hos domesticerede katte. Der formodes at være en arvelig faktor ved TR, men arvegangen er ikke kendt.</p>	
--	--	--